

1. "Düşüncelerinize katılmıyorum ama görüşlerinizi savunma hakkınızı sonuna kadar savunacağım."

Bu görüşü belirten kişiye ne ad verilir?

- A) Filozof B) Psikolog C) Sosyolog D) Antropolog

2. Mazhar Osman (1884-1951), Türkiye'de ilk modern ruh sağlığı hastanesini kuran Türk hekimidir. Türkiye'de akıl ve sinir hastalıklarının çağdaş yöntemlerle tedavisine öncülük etmiştir.

Mazhar Osman ile ilgili verilen bilgilerden yola çıkılarak bilim insanları için aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılr?

- A) Bilim insanları belirli konularda uzmanlaşır.
B) Türkiye'de bilimsel çalışmalar, Mazhar Osman ile başlamıştır.
C) Bilim insanları, önemli çalışmalar yaparak toplum hayatına katkı sağlar.
D) Bilim insanları özellikle akıl ve ruh sağlığı konusunda çalışmalar yürütür.

3. İnsanoğlu aşırı soğuk havaların ve karanlığın hayatlarına olan olumsuz etkilerini azaltmak için ateşi bulup kullanmıştır. Kalay ve demir gibi madenleri işleyerek mızrak ucu, çanak, zırh vb. aletleri yapmıştır.

Metinden çıkartılacak genel yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ateş, insanoğlunun en önemli keşfidir.
B) Madenleri işleyen uluslar, uygarlıkta ileri gitmiştir.
C) Soğuk ve karanlık, ateşin bulunmasında en önemli etkidir.
D) İnsanlar tarih boyunca doğayı kontrol altına almak ve ona hükmetmek için çalışmalar yapmıştır.

4. İnsanların icat ettikleri her yeni buluş,sonraki buluşlar için ortam hazırlamıştır.

- I. Vahşi hayvanların saldırılarından korunmak için silahlar icat edilmesi
II. Tekerleğin icadının, at arabalarının kullanımını yaygınlaştırması
III. Halojen lambaların, ampulün icadından sonra yaşamımıza girmesi

İfadelerinden hangileri bu bilgiyi desteklemektedir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III

5. Aşağıdaki soruların yanıtlarını altlarında yer alan kutulara yazınız.

- Evrenin veya evrendeki olayların bir bölümünü konu olarak seçen; deney, gözlem vb. yöntemleri kullanan ve gerçeklikten yararlanarak sonuç çıkarmaya çalışan düzenli bilgiye verilen ad nedir?

- İnsanların, doğada bulunan ham maddeleri kendi işine yarar hâle getirebilmek ve yenilikler bulmak için kullandıkları farklı yöntemleri de içine alan tekniklerin tümüne verilen ad nedir?

6. Aşağıda, Ata adlı öğrencinin bilimsel araştırma basamaklarını kullanarak yaptığı araştırmanın aşamaları karışık olarak verilmiştir.

(I) Çalışmam ile ilgili "Çöpleri özelliklerine göre ayrıştırıp geri dönüşümünü sağlayarak çevre kirliliğini önleriz." hipotezini oluşturdum.

(II) Çalışmamı rapor hâline getirerek araştırmamı tamamladım.

(III) Araştırma konusu olarak "doğaya bırakılan atıkların çevre kirliliğine etkisi"ni seçtim. Bu konu benim için önemli çünkü çevreye karşı duyarlı birisiyim. Okulumda ve mahallemde çevre çalışmalarına katılıyorum.

(IV) Çöplerin insanlar tarafından nerelere atıldığı, çöplerin atılması gereken yerlerin nereler olduğu, temizlik görevlileri tarafından toplanan çöplerin ve insanların geri dönüşüm araçlarını kullanmasının çevre temizliğine katkı sağladığını belirledim.

(V) Kütüphanede kaynak taraması yaptım. Eserlerinden yararlandığım yazar ve araştırmacıların isimlerini yazdım. Genel Ağ'da araştırma yaparak bilgi topladığım kaynakların adreslerini yazdım. Diğer kaynaklardan da araştırarak kitap adlarını, sayfa numaralarını ve basım tarihlerini yazdım.

Ata'nın çalışmasını altta yer alan kutuya bilimsel araştırma basamaklarına göre sıralayınız.

7. Aşağıdaki ifadeler doğru ise karşlarına "D" yanlış ise "Y" harfi koyunuz.

- Korsan ürünler kalitesiz oldukları için sağlığımızı olumsuz yönde etkilemektedir.
- Herhangi bir bilgi veya düşünce ürününün kullanılması ve yayılması ile ilgili hakların, yasalarla belirli kişilere verilmesine patent denir.
- Yapılan bir buluşun veya bu buluşun kullanma hakkının kime ait olduğunu gösteren belgeye telif denir.

8. Sosyal bilimleri tanımları ile eşleştiriniz.

Geçmişte yaşamış insan topluluklarından kalan eserlerin ortaya çıkarılıp incelenmesini ve insanlığın yararına sunulmasını sağlayan bilim dalı

İnsanın içinde yaşadığı çevrenin doğal özelliklerini, insan ve doğal çevre arasındaki etkileşimi konu edinen bilim dalı

İnsanların geçmişteki faaliyetlerini, kültür ve medeniyetlerini, birbirleriyle olan ilişkilerini, sebep-sonuç ilişkisi içerisinde, yer ve zaman göstererek, belgelere dayalı olarak inceleyen bilim dalı

Toplumların örf ve adetlerini, yaşam biçimlerini, toplumsal olayların oluşumunu ve gelişimini inceleyen bilim dalı

Evreni, dünyayı ve yaşamı anlamaya çalışan; varlığın ve bilginin kaynağını bilimsel olarak araştıran bilim dalı

İnsanın davranışlarını ve zihinsel süreçlerini bilimsel yöntemler kullanarak inceleyen bilim dalı

Geçmişte yaşamış ve günümüzdeki insan topluluklarının çeşitli yönlerini inceleyen bilim dalı

1
Psikoloji	2
Sosyoloji	3
Arkeoloji	4
Tarih
5
Felsefe	6
Antropoloji	7
Coğrafya	